

d. collect. n. 2. Quapropter sententiam D. Covar. expressim impugnant Leotard. ubi nuper, Gutier. n. 56. qui §. His autem verbis, Inst. de leg. Aquil. sic interpretatur, ut potius communem probet. quam contrariam. Adde Fachin. ubi sup. d. cap. 5. hac de re disputantem, & Cujac. observat. lib. 7. cap. 37. dubitantem an conditio furtiva transeat in hæredem, si nihil ex furto ipse perceperit, quanvis rei persequutoria sit, & jure transferri constet.

66 Cum Jus Canonicum à Civili discordet, quaeritur quod ex illis in foro sæculari debeat observari? Et Civili standum, nisi in terris Ecclesiæ in temporalibus subiectis, responderunt Fachin. sup. vers. Tertio in hoc, Cacheran. Pedem. decif. 152. num. 6. Farinac. d. quest. 10. num. 64. vers. Limitando rursus. Contrà tenet Gutier. d. cap. 18. n. 62. & apud nos Jus Pontificium in foro sæculari vigeret, qui Imperatoriis legibus non ligantur. Sed obtat lex 3. tit. 15. p. 7. præsertim cum maximam præferat æquitatem illius dispositio, ac justitiæ consonet, ne hæres lucretur defuncti bona, & damnum passus ex eis non recuperet quod sibi omni jure debebatur, si dominus viveret, ut in simili dicitur in l. fin. §. Sin vero, in fin. C. de jur. delib. Qua naturali ratione edocti Consulti conditionem furtivam in hæredem transferri concesserunt, l. Si pro fure 7. de condit. furtivo. §. ult. Inst. de oblig. que ex delict. nasc. licet hoc specialiter ob frequentiam facinoris inductum adnotent Interpretes.

67 Hinc inferitur, quod cum fenerator conditione furtiva teneatur, tam de Jure Canonico, quam Civili, hæres tenebitur ad usurarum restitutionem, etsi nihil ad eum pervenerit ex fœnore, nec lis sit cum defuncto contestata. Sic Leotard. q. 94. num. 6. 25. quæ probabiliter dicta videntur, tum propter similitudinem furis & usurarii, tum ob frequentem abusum feneratorandi, Imò fures rapaces vocantur usurarii, & acrius hi, quam illi aliquando coercentur. Menoch. de arbitrar. cas. 398. num. 4. 5. ubi plura de crimine feneratoritio.

Ad Num. 8.

68 Supposita decisione Justiniani in l. fin. §. cum igitur. C. de jur. delib. cui consonant lex 5. & lex 7. tit. 6. p. 6. hæres qui prætermisâ inventarii confessione adit, aut se immiscet hæreditati, cogitur satisfacere cunctis defuncti creditoribus, imò & legatariis, tametsi hæreditaria bona non sufficiant: sed an hoc procedat cum hæres ex delicto usurarum, vel alio convenitur, quæstionis est de qua Cevall. d. q. 464. ubi pro negativa parte plures cumulat, qui cum D. Covar. tenent quod hæres conventus juxta Jus Canonicum pro delicto defuncti ad damni reparationem, non compellatur solvere ultra vires hæreditatis, quibus jungendi Guazzin. de defens. reor. defens. 33. cap. 26. n. 5. Farinac. d. q. 10. q. num. 65. Clarus §. fin. quest. 51. num. 17. Caball. resol. crim. cas. 299. num. 44. Leotard. d. quest. 94. ex num. 28. Trentacinq. d. resol. 1. n. 7. apud quos plurimi.

69 Ast quoad usurarum restitutionem urget specialis ratio dubitandi, cum hæres non tam ex delicto, quam ex contractu teneatur, & conditione indebiti juxta communem opinionem debeat conveniri, saltem extraordinaria, ut Præses noster ait: nec ratio congrua reddi poterit, cur hæres non conficiens inventarium, teneatur supra vires hæreditatis omnibus defuncti creditoribus,

& legatariis, & hoc repetenti usuras denegetur; unde eveniet, ut ex legato lucrum percipiat legatarius, & creditor ex fœnore suum non recipiat, hærede absque inventario adente, cum creditores legatariis potiores habeantur, d. l. fin. §. Sin vero.

Augescit difficultas ex traditis sup. numer. 67. 70 nam si usurarius conditione furtiva tenetur, hanc contra hæredem dari non ambigitur, ut prænotatur numero 66. Nihilominus etiam in usurarum crimine hæredem non confecto inventori ad restitutionem non astringi ultra hæreditatis substantiam, cum D. Covarruv. sustinetur Tusch. litera V, conclus. 349. numer. 18. Trentacinq. ubi proximè, Gutier. subdubius d. cap. 8. num. 65. vers. Nihilominus, Leotard. d. q. 94. à num. 27. Roland. à Valle tract. de inventar. quest. 209. n. 3. Montic. sim. tract. quest. 228. numer. 29. Rebell. de oblig. just. lib. 8. cap. 16. n. 5. & alii apud Leotardum, & est opinio communis.

Contrariam verò tuentur Molin. sup. disp. 332. 71 num. 3. Farinac. d. q. 10. num. 66. Ugolin. de usur. cap. 14. §. 4. in fin. & alii, eamque de jure veteriore asserit Gutier. ubi proximè, quanquam à communi in praxi non recedendum moneat, & merito, cum æquus sit, ne hæres ob omissionem inventarii plus oneretur quam ex bonis usurarii comparaverit, ad quod in foro conscientie minimè tenetur, ut pluribus laudatis tradit Cevall. d. quest. 464. Farinac. sup. vers. Contrarium, Gutier. n. 66. Trentacinq. num. 9.

Sed communis sententia videtur restringenda, 72 si hæres feneratoris conveniatur quatenus ad eum pervenit, & hæreditas ex usuris locupletior est facta, ut exponit Leotard. num. 26. vel quia lis cum antecessore fuerit contestata; nam cum istis casibus de Jure Civili hæres teneatur, cessant fundamenta communis sententiæ, atque hæreditate adita absque inventarii beneficio, ultra vires illius usuræ solvi in solidum debent, præsertim cum per litem contestationem in judicio quasi contrahatur, l. 3. §. Idem scribit, ff. de peculio, ubi Consultus inquit, non originem judicii spectandam, sed judicati ipsam velut obligationem. Unde licet actio à delicto originem duxerit, hæres usurarii ex quasi contractu defuncti convenitur.

Dissentit tamen Farinac. d. q. 10. num. 67. qui licet de usurarii hærede non egerit, in aliis tamen similibus causis, velut legis Aquiliæ, incendii, aut rapinæ asserit non teneri hæredem supra hæreditatis vires, etsi cum defuncto lis fuisset contestata, aut aliquid ad ipsum pervenerit, quanvis non confecerit inventarium: quod mihi satis dubium esse ex præmissis, ac in crimine usurarum minimè admittendum videtur ob specialitatem, quæ in repetitione earumdem reperitur.

Ibi: Et peti possit conditione indebiti.

Pro repetitione usurarum conditionem indebiti competere, communiter docent DD. Quiddam ex neotericis cum D. Covar. eam extraordinariam, seu irregularem dicunt. Vide Gutier. Leotard. ac Trentacinq. præter notata sup. num. 67. de conditione furtiva.

Ad Num. 9.

Infamia etiam juris factionem testamenti non admittit. Greg. Lop. in l. 16. gloss. 3. tit. 1. p. 6. Clar. §. Testa-

§. Testamentum, quest. 25. Tusch. lit. T, concl. 105. num. 16. Spin. de testam. gloss. rubric. part. 13. num. 22. Qua propter licet usurarius de jure communi infamia notetur, l. Improbum fœnus 20. C. ex quib. caus. infam. irrog. testari tamen potest Spin. ubi proximè. Idem est de Jure Canonico, si usurarius manifestus non sit. Unde si fenerator condiderit testamentum, non servata formâ capitis quanquam, de usur. in 6. tametsi post obitum manifestus pronuntietur, testamentum subsistet. Molin. de just. & jur. tract. 2. disp. 334. num. 10. Trullench. in Decalog. lib. 7. cap. 19. dub. 22. num. 6. Leotard. cum aliis de usur. q. 100. num. 70.

76 Jure Pontificio per dictum caput quanquam, manifestis feneratoribus ista testandi facultas est sublata, ut eorum testamento ipso jure sint irrita, nisi aut usuras restituant, aut de ipsis reddendis caverint idonee juxta formam eo decreto præscriptam. Card. Lug. de just. & jur. disp. 24. n. 70. Card. Tusch. litera V, conclus. 342. num. 1. Molin. num. 4. Trullench. ubi proximè, Spin. num. 23. Less. de just. & jur. lib. 2. cap. 20. num. 188. vers. Sexta, Leotard. num. 47. Petr. Greg. de usur. lib. 3. cap. 14. num. 1. Clar. sup. q. 26. num. 1. Barbof. collect. d. cap. quanquam, n. 6. Menoch. de arbitrar. cas. 235. num. 1. Gutier. Canoniar. lib. 2. cap. 19. num. 1. Ant. Fab. de errorib. pragm. decad. 44. err. 8.

77 Quod ita verum est, ut nec inter liberos usurarius testari valeat, nec inter ipsos bona distribuere. Tusch. ubi proximè, num. 11. Leotard. num. 48. qui num. 47. cum pluribus tradit, omnem ultimam dispositionem ea constitutione comprehendendi. Sic non licebit eis substituere pupillariter, aut exemplariter liberis. Tusch. d. concl. 342. n. 17. & 18. licet aliud cum Ripa, & Corralo scripserit Cevall. commun. opin. q. 11. num. 7. Sed displicet, quia ut pupillaris consistat substitutio, necesse est ut patrens habeat testamenti factionem, & jure testetur, alioqui si patris non valet testamentum, nec substitutio valebit, l. 2. §. Quisquis, ff. de vulg. l. Papi- manus 8. §. Nec impuberis, de inoffic. testam. l. 10. tit. 5. p. 6. Donell. lib. 6. cap. 25. Pichard. in §. Lib- eris autem, num. 6. Instit. de pup. substit. Cum igitur usurarii patris ipso jure nullum sit testamen- tum, substitutio ut ejus sequela irrita erat.

Ibi: Imò non posset lex Principis Secularis.

78 Nullius Principis laici constitutio inducere valet, ut testamentum ejusmodi usurarii vires obtineat, prætermisâ formâ dicti capitis Quanquam, Tusch. num. 38. Leotard. num. 49. Spin. num. 23. Cevall. num. 12. Peguera crimin. decif. 31. num. 10. Imò si quis Magistratus procederet ad exequendam feneratoris ultimam voluntatem, potest per Judicem Ecclesiasticum censuris compelli, ut abstineat. Bobad. Polit. lib. 2. cap. 17. num. 140. Ugolin. de usur. cap. 24. §. 5. Leotard. cum aliis ubi proximè.

Verf. Quintò idem erit.

79 Talis usurarius codicillos facere nequit, nisi legitime juxta canonicam sanctionem caverit. Tusch. num. 10. & 24. Cevall. sup. q. 537. num. 4. Molin. num. 11. Barbofa num. 8. Spin. num. 24. Leotard. num. 47. Anton. Fab. ubi sup. num. 2. Nulli enim cui testari interdicitur, codicillos conficere licet, l. Quædam 7. de jur. codicill. l. In bello 12. §. Codic-

illi, de captiv. & possim. revers. Pichard. in princ. num. 27. Instit. quib. non est perm. fac. testam. Anton. Fab. ubi proximè, qui ampliat etiam ab intestato. Cujac. lib. 37. Digest. Salv. Juliani, in l. 2. §. Furiosus, de jur. codicill.

Verf. Sextò eadem prohibitio.

Simili modo vetatur manifesto usurario mor- 80 tis causâ donatio. Tusch. d. concl. 342. num. 20. & 25. Osuald. lib. 14. cap. 33. Leotard. Trullench. Gratian. Spin. ubi proximè, Cevall. sup. quest. 11. num. 12. Clar. §. Donatio, q. 7. Fachin. controvers. lib. 5. cap. 62. Anton. Faber d. error. 8. qui eleganter disserit aïens oppositam sententiam à pluribus sustineri, ita ut discerni non possit, quæ sit magis recepta: ac huic accessit D. Covar. in rubr. de testam. part. 3. num. 13. cujus loci meminit hic, ad ipsum remittens, ubi docuit donationem istam valere, nisi omnia bona usurarii, vel majorem partem eorum contineat, quo casu propter præsumptam fraudem non subsistet. Aliam excogitavit distinctionem Anton. Fab. num. 6. nam si donatio causâ mortis ita fiat, ut statim dominium rei donatæ transferatur, etsi revocari possit, sustinebitur, alias non; utique quia tunc magis accedit ad contractum, quam ad ultimam voluntatem, & usurarius manifestus non prohibetur inter vivos donare, nec alios celebrare contractus, ut scripsit Tusch. d. concl. 342. num. 28. etsi limitetur à nonnullis, si usurarius omnem substantiam, aut majorem illius partem donaverit. Villalob. ex aliis commun. opin. lit. V, n. 121.

Verf. Septimò circa eandem.

Pœnæ dicti capitis Quanquam, etiam compre- 81 hendunt Judæos, & alios infideles in ditione Catholicorum Principum commorantes, quarum illi capaces existunt, ne scilicet testamenta condere valeant, cautione non præstita. Molin. d. disp. 334. num. 12. Tusch. ubi proximè, num. 96. & alii. Contrà tenent Clar. §. Testamentum, q. 26. num. 5. Tiraq. de jur. primog. q. 66. num. 1. & alii quos refert, ac sequitur Barbofa collect. d. cap. Quanquam, num. 11. Menoch. de arbitrar. casu 449. num. 20.

Verf. Octavò non tantum.

Qui præter mutuum in venditione, & aliis con- 82 tractibus fœnus exercet simulatè, pœnas dicti capitis Quanquam, incurrit. Tusch. numer. 36. & 87. nam & hic inter manifestos usurarios numeratur. Molin. disp. 333. num. 2. Navar. in Manuali, cap. 17. num. 280. Card. Lug. sup. disp. 25. num. 238. & alii apud Leotard. d. q. 100. num. 9. Dissentit cum nonnullis Cevall. d. q. 11. num. 6. Observat Leotardus non sufficere, ut quis manifestus usurarius habeatur, quod vendat carius habita fide de pretio, quam pecuniâ præsentis, nisi vel ipse crimen fateatur, vel conjecturis comprobetur, cum possit se aliqua excusatione tueri.

Verf. Nonò prætermittendum.

Licet quenquam artem fœneratitiam dereliquit 83 se constet, nequibit sine cautione testari. Molin. disp. 334. num. 13. Villalob. commun. opin. lit. V, num. 117. Clar. d. q. 26. num. 4. Spin. de testam. gloss.

gloss. rubr. part. 13. num. 24. Hoc intelligi debet, nisi usuras restituisse probetur. Tusch. d. concl. 342. num. 106. Clar. ubi proximè.

Verf. Decimò quovis manifestus.

84 Usurarius qui servatà formà condidit ultimum elogium, si postea in crimen ipsum, etiam occultè incidit, intestatus decedet. Molin. num. 15. Tusch. num. 31. Spin. ubi proximè. Addit Molina quod si bona fide, & animo solvendi caverit, testamentum subsisteret saltem in foro conscientiae.

Verf. Undecimò si quis.

85 Qui usurarum labe non maculatus testamentum jure confecit, si deinceps usurarius manifestus efficiatur, illud irritum redditur, nisi legitime ante mortem caverit. Tusch. num. 35. Molin. num. 16. Spin. sup. n. 253. capacitas enim in testatore, ut valeat testamentum, nedum desideratur tempore quo conditur, sed etiam mortis conditoris defuncti, quà illud confirmatur, cap. Cum Martha 6. §. Si tunc, de celebrat. Missar. Pichard. in rubr. num. 6. Instit. de testam. ordin. Ideo testamentum ritè confectum, fit irritum quoties sub mortis tempus, aut antea supervenit incapacitas, seu impedimentum juris, l. Si quis filio 6. §. Irritum, ff. de injust. rupt. §. Alio quoque modo, Instit. quib. mod. testam. infirm. l. 18. tit. 1. part. 6. Sic contingit ei, qui post confectum jure testamentum in usurariam labitur notoriè pravitate.

Verf. Duodecimò hoc in tractatu.

86 Testamentum usurarii manifesti, etsi jure ipso sit nullum, tamen convalescit si postea idoneè de restituendis usuris caveatur. Tusch. n. 50. Molin. num. 14. Surd. de aliment. tit. 7. q. 4. n. 20. Cevall. d. q. 11. num. 3. Gratian. discept. cap. 79. num. 13. Barbosa sup. num. 11. Spin. num. 32. Clar. num. 3. Villalob. num. 116. Cautionem ipse testator præstare debet, nec proderit ad hunc effectum, quod hæres, aut alius post obitum usurarii usuras solvat, aut idoneè caveat; ne illi Ecclesiastica sepultura denegetur. Tusch. n. 50. & 53. Cevall. & Spin. ubi proximè, Barbosa collect. Clem. 1. n. 6. de sepult.

Sed si usurarius morte præventus non possit pigora, vel fidejussores dare, fat erit procuratorem, ut caveat, relinquere, & cautione præstata, testamentum subsistet. Tusch. n. 52. Spin. sup. Cevall. n. 4. Gratian. n. 14.

Verf. Decimotertiò adnotandum.

88 Usurarius manifestus etsi piam causam hæredem instituat, aut ei quid relinquat, ejus tamen dispositio non valet, nisi data cautione, juxta dictum caput Quamquam, Menchac. de success. lib. 1. §. 1. num. 179. Cevall. d. q. 11. num. 1. Leotard. num. 47. quæ licet sit communis sententia, ac de juris rigore verior, opposita tamen æquitate suadente tenenda est, cum D. Covarruv. & Molin. disp. 334. num. 11. Tusch. d. concl. 342. num. 4. Est enim privilegium piæ causæ, ut qui de jure testamenti factione carent, ad illius favorem testari valeant. Tiraq. de privileg. piæ causæ, privil. 79. Hoc ita verum, modò fenerator & usuras restitui præcipiat, & præmissis veræ poenitentiae signis decedat, ut præcitati advertunt, alioqui sicut ab usurario vivo non admittit Ecclesia oblationes, nisi poeniterit, cap. Quia in omnibus 3.

de usur. Leotard. latè d. q. 100. num. 34. ita ab eo relicta post mortem rejici debent.

Usurario manifesto, si testamentum non valeat, 89 succedunt legitimi hæredes. Tusch. num. 19. Spin. n. 23. qui si bona per usuram quaesita repererint, quorum dominium defuncti non fuit, dividere prohibentur, eaque creditoribus, qui ea tradiderunt, si extant, vel pauperibus sunt restituenda, l. 2. tit. 15. p. 6. ubi Greg. Lop. gloss. 9.

Tandem observandum cum Leotardo num. 50. 90 & 51. & aliis quos laudat, quod si fenerator aliquis probetur, qui non exegit adhuc usuras, non est astrictus ad idoneè cavendum, ut testetur validè: oportebit tamen ut usuras debitoribus remittat, & eas exigere hæredibus prohibeat.

SUMMARIUM.

- 1 Interesse lucris cessantis, ac damni emergentis ultra sortem exigere omni jure licet creditori.
- 2 Quæ desiderantur conditiones, ut licitè percipiatur.
- 3 Legis Curabit, C. de action. empt. ratio traditur.
- 4 Est juri, ac naturali rationi consona.
- 5 Procedit nedum in emptione, sed & in aliis contractibus, ac in iudiciis.
- 6 Usurarum divisio, & quæ licitæ, aut illicitæ sint, & num. 7.
- 8 Usura ex d. l. Curabit, juxta Jus Civile, non erant compensatoria, sed jure Pontificio sic, quo diverso modo debentur.
- 9 Venditor qui non habita fide de pretio rem tradidit, licitè exigit usuras, seu interesse, quantum emptor fructus ex re emptæ perceperit, dum pretium non exsolvit.
- 10 Hoc de jure Pontificio, nam Casareo usura fructibus non correspondebant.
- 11 Utrum decisio dictæ legis Curabit, habeat locum si res sterilis tradita sit emptori, & num. 12.
- 13 Minor si rem vendat etiam sterilem usuras pretii consequitur, donec solvatur, nisi emptor minor quoque sit.
- 14 Si ex re tradita emptor aliquod commodum extrinsecum percipiat, non ideo ad usuras ex dicta lege Curabit, tenebitur: secus si ancilla pepererit.
- 15 Vendens, ac tradens rem frugiferam, non accepto pretio, agere solam potest ad usuras ex dicta lege Curabit, non ad interesse damni emergentis, aut lucris cessantis.
- 16 Ampliatur etsi emptor interpellatus non solvat, & quid hodie.
- 17 Fructus quomodo computandi, ut emptor illorum estimationem reddat pro interesse venditori, & num. 18.
- 19 Quid si nullos fructus emptor perceperit, & num. 21. & 22.
- 20 Ex lege Curabit, hodie venditor poterit exigere fructuum estimationem, etsi hæc pretii superet quantitatem.
- 21 Dicitur legis Curabit, dispositio procedit, sive venditor dominium rei tradita retineat, sive illud in emptorem transferat.
- 22 Lex Sicut emptor, §. ult. ff. locat. interpretatur.
- 23 Venditor concedens tempus ut pretium solvatur, non agit intra illud ad usuras ex dicta lege Curabit.

- 26 Patris Molina doctrina declaratur.
- 27 Distinguitur conclusio tradita.
- 28 Eadem conclusio limitatur, si convenerit ut pendente dilatione ad solutionem pretii emptor usuras præstet juxta fructuum estimationem.
- 29 Limitatur dupliciter.
- 30 Licet mutuantis pacisci, ut donec pecunia redita sit, debitor ad interesse damni emergentis, aut lucris cessantis teneatur, quod contingerit etiam intra tempus ad solutionem concessum.
- 31 Post moram debetur creditori utroque in foro interesse lucris cessantis, ac damni emergentis; sed antea non, nisi convenerit ita.
- 32 Creditor qui vendidit, ac tradidit, jure convenit de annua quantitate præstanda dum illi non solvitur pretium, quantum dilationem concedat, & n. 37.
- 33 In foro externo probari debet, quod fructus percepti responderunt promissæ quantitati: & quid in interno servetur, & n. 36.
- 34 Promissio de annua quantitate pro interesse non valet, nisi probetur saltem per verosimiles conjecturas tantum damni sustinuisse creditorem, quantum promissum est.
- 35 Quid si in regione interesse sit more taxatum.
- 36 Emptor debitor quantitatis, quam promisit dum pretium non solveret, an liberetur, nullis perceptis fructibus ob sterilitatem.
- 37 Licet convenire, ut ex quantitate pretii non soluti census constitutatur super bonis emptoris, donec pecunia solvatur, etsi redditus fructuum estimationem excedant.
- 38 Utrum talis contractus subsistat juxta Bullam Pii V. & n. 41.
- 39 Pretium census in Hispania est auctum.
- 40 Venditori permittitur locare fundum venditum emptori, ut pensionem solvat quandiu pretium non exhibuerit.
- 41 Pensio fructus excedere non debet.
- 42 Utrum emptor qui locavit, cogatur solvere pensionem, etsi fructus non capiat ob sterilitatem, & n. 46.
- 43 Venditor qui habita fide de pretio, rem quam tradidit, iterum pro pignore accepit, an fructus debeat in sortem imputare? & n. 48.
- 44 Quid si non eadem sit res vendita, sed alia emptoris pignori detur.
- 45 Abbatis consilium reprobatum.
- 46 Venditori qui rem tradidit, debentur usuræ ex lege Curabit, donec pretium solvatur, etsi ille non adimpleat quæ in contractu promissæ.
- 47 Ampliatur.
- 48 Tradens partem rei, nullo pretio recepto, pro rata usuras percipiet: & quid si emptor offerat pretium, & venditor aliam partem tradere renuat.
- 49 Ut venditor exigat usuras ex dicta lege Curabit, vera debet intervenire traditio.
- 50 Si venditor rem, & emptor pretium retineant, nullâ interveniente morâ, nec usura pretii, nec fructus rei debentur.
- 51 Utrum hoc procedat de Jure Civile?
- 52 Contractu perfecto, an ad emptorem, vel venditorem fructus rei vendita pertineant, & num. seqq. & n. 73. & 74.
- 53 Emptor fructus petere potest, oblatis pretio, & usuris: venditor non valet agere ad usuras, sed excipere ei permittitur.
- 54 Limitatur, & num. 62.
- 55 Post moram emptoris venditor agit ad interesse,

- & si nullum patiatur detrimentum fructus sibi retinet.
- 56 Quid jure communi servetur.
- 57 Post moram emptoris fructus ad quem spectent Jure Canonico, & Civili.
- 58 Emptore pretium offerente, si venditor rem non tradat, tenetur ad fructus perceptos, & quos emptor posset percipere.
- 59 Emptor fructus lucratur, licet pretium non solvat; ob moram venditoris, & num. 69.
- 60 Post moram venditoris ipse rei periculo, subjicitur, & interesse intrinsecum, non extrinsecum præstat.
- 61 De intellectu legis Fructus 13. C. de actionib. empt. & n. 71. & 72.
- 62 Petri Barbosa opinio refutatur.
- 63 Agitur de cuiusdam Castrensium opinionis effectu, ac praxi.
- 64 Emptor solvens partem pretii, agere ad fructus rei non tradita post rata potest, ac de certa quantitate correspondente pacisci.
- 65 Declaratur, & num. 79.
- 66 Venditor si nihil ex pretio recepto, partem rei tradiderit, pro portione usuras, seu fructuum estimationem jure petet.
- 67 Si Procurator fundum propriâ pecuniâ domini nomine emerit, nec usuras pretii, nec fructus rei lucrabitur.
- 68 Quid si procurator damnum ex fundi comparatione senserit.
- 69 Promittens vendere, si pretium accipiat ante contractum, tenetur ad usuras, sive fructuum estimationem ex dicta lege Curabit. Et quid si pars pretii solvatur, ibid.
- 70 Rejicitur opinio contraria.
- 71 Pactum de emendo, ac vendendo, quos effectus producat, & an ex eo actio competat?
- 72 Si promittens vendere tradat rem, nihil pro pretio accepto, exiget usuras, seu fructuum valorem.
- 73 Lex Curabit, obtinet locum in pacto de vendendo, & aliis omnibus causis, ubi eadem ratio æquitatis reperitur.
- 74 Actio ex dicta lege Curabit, transit in cessionarium, quod cum distinctione accipiendum.
- 75 Legis Curabit, æquitas in utroque Jure servatur, sed diversimodè.
- 76 Lex Curabit, procedit etiam in emptore solvente pretium ante rei traditionem.
- 77 Eadem lex tam in immobilibus, quam in immobilibus procedit. Usurae peti possunt jure actionis, ac officio iudicis. Actio non præscribitur nisi triginta annorum lapsu.

CAPUT IV.

Ad Num. 1.

Omni jure, ac in utroque foro creditoribus licet ultra sortem lucris cessantis, & damni emergentis interesse percipere, nulla usurarum labe interveniente. Molin. de just. & jur. tract. 2. disp. 314. n. 7. & disp. 315. num. 5. Less. eod. tract. lib. 2. cap. 20. num. 69. & 80. Trullench. in Decalog. lib. 7. cap. 19. dub. 8. n. 4. & dub. 9. n. 2. Leotard. de usur. q. 71. num. 4. Menoch. de arbitr. casu 119. num. 1. Carleval. de judic. tit. 3. disp. 8. num. 37. Petr. Barbosa in l. 2. part. 1. n. 44. ff. solut. matrim. Caroc. de locat. rubric. de lucro cess. moros. in princ. Cenc. de censib. q. 57. num. 1. Cur. Philip. part. 2. lib. 2. cap. 2. num. 5. Amar. variar. resol. 49. num.